

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1885.

Andra Kammaren.

N:o 20.

Tisdagen den 10 Mars.

Kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

§ 1.

Herr Talmannen tillkännagaf, att till Kammaren ankommit ett Kongl. Maj:ts utslag, så lydande:

Kongl. Maj:ts

utslag på de besvär, utgifvaren af Svenska Dagbladet, Axel Jäderin i underdånighet anfört deröfver att,

sedan val för utseende af nitton ledamöter för Stockholms stad i Riksdagens Andra Kammare för tre år, räknade från den 1 Januari 1885, blifvit den 9 samma månad förrättadt å tio särskilda lokaler, och Stockholms Magistrat vid sammanträde den 12 i förut nämnde månad, enär af de öfver valförrättningen förda tio särskilda protokoll visat sig, att Professoren E. A. Key, Kommerserådet J. Sjöberg, Rådsmannen H. J. Arwidsson, Kommendören Friherre B. O. Staackelberg, före detta Kanslirådet Friherre A. H. Fock, Tekniske Fabrikören Johan Ohlsson, Professoren Friherre A. E. Nordenskiöld, förre Fabriksidkaren C. J. Grafström, Civilingenjören J. H. G. Fredholm, Grosshandlaren J. Johansson, Litteratören S. A. Hedin, Rektoren S. G. von Friesen, Folkskolläraren Emil Hammarlund, Grosshandlaren E. W. Carlsson, Filosofie Doktorn J. E. Nyström, Redaktören P. J. M. Eriksson, före detta Rektoren P. A. Siljeström, Litteratören R. Gustafsson och förre Jernarbetaren Gustaf Ericsson erhållit de flesta rösterna, förklarar dem utsedda till ledamöter för Stockholms stad i Riksdagens Andra Kammare för en tid af tre år, räknade från och med den 1 Januari 1885, och beslutat att i följd deraf för en hvar af dem i nämnda egenskap fullmakt skulle utfärdas enligt innehållet i 20 § af gällande Riksdagsordning;

samt klaganden öfver berörda val hos Öfverståthållareembetet sig besvärat och dervid — med förmälan, att de vid valet begagnade röstlängder icke varit upprättade i öfverensstämmelse med de föreskrifter, som innehölls i 17 § Riksdagsordningen och 6 § i Förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 Maj 1862, ity att Magistraten underlåtit upprätta nya röstlängder på grund af 1884 års afslutade taxering, och att Folkskolläraren Hammarlund — på

sätt ett af kamereraren hos drätselkammaren i Kristianstad utfärdadt intyg utvisade — icke förr än den 10 Januari 1885 betalat förfallna utskylder till staden Kristianstad för åren 1877 och 1878 och i följd deraf, jemlikt 14 § Riksdagsordningen, jemförd med 11 § i Förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 Maj 1862, icke varit till riksdagsman valbar — yrkat att Öfverståthållareembetet måtte förklara valet ogiltigt och förordna om anställande af nytt val, eller, i händelse detta yrkande ej kunde bifallas, att alla vid valet afgifna röstsedlar, som upptoge Folkskolläraren Hammarlunds namn, måtte förklaras ogiltiga och ny sammanräkning företagas af deras namn som funnos på de öfverblifna röstsedlarna upptagna,

Öfverståthållareembetet genom utslag den 30 Januari 1885 sig utlätit, att enär jemlikt 17 § i Riksdagsordningen vid val till riksdagsman de för kommunerna gällande röstlängder skulle tjena till efterrättelse, samt af innehållet i 6 § af Förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm framginge, att dylik röstlängd för Stockholm icke gälde till efterrättelse förr än densamma i och för val af stadsfullmäktige hållits för de röstegande tillgänglig — och, i händelse af framställda anmärkningar blifvit af Magistraten pröfvad, men i fråga om den röstlängd, för hvilken 1884 års taxering borde ligga till grund, ett dylikt förfarande så mycket mindre kunnat ega rum, som val af stadsfullmäktige i Stockholm skulle jemlikt 8 § i ofvan nämnde förordning verkställas i Mars månad hvarje år; ty, och som efter det Kongl. Maj:ts genom utslag den 18 November 1884, med upphäfvande af det den 26 förutgångne September förrättade val för utseende af nitton ledamöter för Stockholms stad i Riksdagens Andra Kammare för en tid af tre år, räknade från och med den 1 Januari 1885, förordnat om anställande af nytt val, någon annan röstlängd ej kunnat blifva till efterrättelse gällande än den, som vid det upphäfda valet varit följd, samt denna röstlängd jemväl blifvit, med iakttagande af de af Kongl. Maj:ts ofvannämnda utslag föranledda rättelser, vid öfverklagade valförrättningen tillämpad; alltså, och då den emot Skolläraren Hammarlunds valbarhet gjorda invändning, att han ännu å valdagen icke i vederbörlig ordning guldit honom för åren 1877 och 1878 påförda utskylder till Kristianstads stad, icke förtjenade afseende vid det förhållande, att det i 11 § af Förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm för utövande af valrätt stadgade vilkor att ej häfta för oguldne stadsutskylder måste antagas afse allenast utskylder till Stockholms stad, funne Öfverståthållareembetet skäligt att, med ogillande af besvären, fastställa öfverklagade valet; med Kongl. Maj:ts Högsta Domstol beslutet; gifvet Stockholms slott den 2 Mars 1885.

Kongl. Maj:ts har i nåder låtit Sig föredragas ofvanberörda underdåniga besvär; och enär Förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 Maj 1862, hvori föreskrifves i 6 § att Magistraten skall, sedan taxeringslängden blifvit af Pröfningskomitén granskad, låta med ledning deraf upprätta röstlängder för de särskilda valkretsarne, deremot i fråga om tiden, inom hvilken röstlängderna böra upprättas och till granskning framläggas, icke innefattar annan be-

stämmelse än den, som kan anses följa deraf, att röstlängderna äro afsedda att begagnas vid det allmänna val till stadsfullmäktige, som enligt 8 § skall hvarje år i Mars månad verkställas, samt af omförmälda stadganden följer, att vid ifrågavarande den 9 Januari 1885 förrättade riksdagsmannaval, då röstlängder, grundade på 1884 års bevillingstaxering, ännu icke voro upprättade, bort, på sätt som skett, användas de med ledning af 1883 års taxering uppgjorda röstlängderna, hvilka vid tiden för det öfverklagade riksdagsmannavalets förrättande voro att anse såsom för kommunen gällande; alltså och på de af Öfverståthållareembetet i fråga om Skolläraren Hammarlunds valbarhet anförda grunder finner Kongl. Maj:t icke skäl att i Öfverståthållareembetets utslag göra ändring. Det vederbörande till underdånig efterrettelse länder.

Under Kongl. Maj:ts Sekret.

(Sigill.)

L. H. Montelius.

Efter uppläsande af detta utslag lades detsamma till handlingarne.

§ 2.

Föredrogos och hänvisades till Stats-Utskottet nedannämnda, på Kammarens bord hvilande Kongl. propositioner, nemligen:

angående vissa eftergifter från statens sida i fråga om det åt Hjelmarens och Qvismarens sjösänkingsbolag beviljade statslån å 2,000,000 kronor;

angående förklarande att, då staten öfvertager de af nuvarande landshöfdingar innehafvande boställesjordar, staten jemväl öfvertager vissa derå befintliga åbyggnader;

angående inlösen af skattefrälseräntor, kronotionde, som innehafves under enskild eganderätt, samt arbets- eller hofveriskyldighet till skattesåld kronoegendom;

angående anslag till restauration af Upsala domkyrka; samt

angående anslag till restauration af Skara domkyrka.

Till behandling af Lag-Utskottet öfverlemnades Kongl. Maj:ts till Riksdagen aflättna proposition, angående vissa nya bestämmelser i afseende å mått och vikt.

§ 3.

Härefter föreslogs och hänvisades till Andra Kammarens Tillfälliga Utskott N:o 2 Herr A. V. *Ljungmans* i senaste sammanträdet bordlagda motion, N:o 151.

§ 4.

Föredrogos och bordlades för andra gången Stats-Utskottets Utåtande N:o 20.

§ 5.

För motions afgifvande hade sig anmält Herr *Sven Andersson*, hvilken nu aflemnade en motion, N:o 152, om skrivelse till Kongl. Maj:t med begäran om utredning af folkskollärares enke- och pupillkassas ställning i syfte att bereda förhöjning i derifrån utgående pensioner.

Denna motion bordlades.

§ 6.

Anmälades och godkändes Riksdagens kanslis förslag
dels till Riksdagens skrivelser:

N:o 11, angående val af fullmäktige i Riksbanken, och
N:o 12, angående val af fullmäktige i Riksgäldskontoret;

dels till Riksdagens förordnanden:

N:o 13, för Fullmäktige i Riksbanken,

N:o 14, för Fullmäktige i Riksgäldskontoret,

N:o 15, för suppleanter till fullmäktige i Riksbanken, och

N:o 16, för suppleanter till fullmäktige i Riksgäldskontoret.

§ 7.

Till bordläggning anmälades följande inkomna ärenden:

Konstitutions-Utskottets Memorial N:o 2, angående fullbordad granskning af de i Statsrådet förda protokoll; samt

Stats-Utskottets Utlåtande N:o 13, angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjunde hufvudtitel.

På derom af Herr Talmannen gjord hemställan beslöt Kammarren, att dessa nu bordlagda ärenden skulle uppföras främst på föredragningslistan för nästa sammanträde.

§ 8.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

Herr	<i>Allvar Olsson</i>	under 14 dagar fr. o. m. den	26	dennes,
»	<i>B. Dahlgren</i>	» 14 » »	26	»
och	» <i>J. Anderson i Tenhult</i>	» 12 » »	22	»

§ 9.

Justerades protokollsutdrag, hvarefter Kammarrens ledamöter åtskildes kl. $\frac{3}{4}$ 3 e. m.

In fidem

H. A. Kolmodin.